

U srpskom narodu slavi se 78 krsnih imena ili slava kuće, koje se proslavljaju kao krsne slave. Najveći broj svečara slavi Svetog Nikolu (oko polovine), pa Svetog Georgija (Đurđevdan i Đurđić), Svetog Arhandela Mihaila, Svetog Jovana, Svetog Dimitrija, Svetu Petku, Svetog Luku itd. Sveti Stefan ili Stevanjdan pada na treći dan Božića i prva je krsna slava po Božiću. Stevanjdan, spada u red slava koje se najviše praznuju u srpskom narodu.

Sveti Stefan je prvi od sedmorice đakona (Stefan, Filip, Prohor, Nikifor, Timon, Parmen, Nikola), služitelja, pomagatelja, koje su sveti apostoli rukopoložili, pa se zbog toga i naziva arhiđakon Stefan – prvi među đakonima.. Naime, aspostoli su predložili da se izaberu posebni ljudi koji će preuzeti brigu oko administrativnih i drugih poslova, kako bi dvanaestorica (apostola) neprestano mogla da prebivaju u molitvi.

Ime Stevan ili Stefan (radi se o različitom obliku istog imena), potiče od grčke reči Stephanos (Στεφανος), što znači onaj koji je krunisan, koji je ovenčan. Sveti Stefan je bio propovednik u Jerusalemu, odveden iz grada i kamenovan do smrti, te se zato naziva i Prvomučenic Stefan. U kamenovanju je učestvovao i njegov rođak Savle, poznat kasnije kao apostol Pavle.

Kult ovog sveca je vrlo razvijen u srpskom narodu i podignuto je preko 40 hramova sa njegovim imenom. Pomen arhiđakonu Stefanu crkva daje četiri puta godišnje, a 15. avgusta se slavi Prenos moštiju svetog Stefana – Sveti Stefan letnji ili Stevan Vetroviti. Postoji veliki broj narodnih običaja vezanih za Stevanjdan. Najrasprostranjeniji je onaj da se tog dana iznosi božićna slama iz kuće. Pažljivo pometena, slama se nije bacala, jer se verovalo u njenu plodotvornu moć, pa je stavljana radi podsticanja roda i napredovanja, u ramlje drveća voćaka, u pčelinjak ili privredne zgrade.

Slavski kolač za Stevanjdan mesi se dan pre slave, i ukrašava se figuricama ptica, žita, grožđa, burencima, knjigom itd. Iznosi se na već obogaćen sto sa suvim voćem, orasima, medom, jabukama i narandžama a zatim posvećuje i seče ili lomi (po tradiciji i obicajima).

Za ovu slavu, šaljivo kažu da je drže škrtice, jer siti gosti posle Božićnog slavlja, teško da mogu mnogo da pojedu i popiju.

Ipak, za ovu kao i za sve slave slavljene na tlu Srbije najvažnije je da domaćin na sto iznese slavski kolač, da na trpezi uz ikonicu sveca – Svetog Stefana, gori slavska sveća i da u domaćinovu kuću dođu njegovi najbliži, rodbna, kumovi, bliski prijatelji. Samo tada, u krugu familije, slava ima smisla.

Srećna ti slava, domaćine.